

SEZNAM IZPITNIH VPRAŠANJ ZA TURISTIČNE VODNIKE/CE

ZGODOVINA

1. Kronološko razvrstite zgodovinska obdobja, določite časovne mejnike in jih razložite.
2. Kaj veste o demokraciji v antičnih Atenah? Navedite tri dramatike, ki so takrat tam ustvarjali.
3. Kako je prevzel oblast Gaj Oktavijan, katere nazive je imel? Kaj pomeni »rimski mir«?
4. Predstavite značilnosti grške in rimske religije.
5. Razložite propad zahodnorimskega cesarstva.
6. Pod katerim imenom se je razvijalo vzhodnorimsko cesarstvo, do kdaj je obstajalo? Kaj veste o zavojevalcu glavnega mesta?
7. Naštejte tri velika monoteistična verstva in enega opredelite.
8. Predstavite velika geografska odkritja. Katero zgodovinsko obdobje se je takrat začelo? Katere osvajalce poznate in kako so jih poimenovali?
9. Razložite humanizem in navedite tri predstavnike s področja znanosti.
10. Razložite reformacijo.
11. Navedite pomembne politične in vojaške dogodke v 17. stoletju.
12. Kateri francoski kralj je še posebno znan po absolutističnem vladanju? Kaj veste o njem in kakšen je bil njegov vpliv na ostalo Evropo? S kom je povezan »carski absolutizem«?
13. Kaj pomeni razsvetljeni absolutizem? Kdo so bili glavni predstavniki?
14. Razložite glavne dogodke in osebe ob združevanju Nemčije in Italije.
15. Kaj veste o preoblikovanju Habsburške monarhije v Avstro-Ogrsko?
16. Opišite vzroke in povod za 1. svetovno vojno.
17. Razložite pojma *železna zavesa* in *berlinski zid*.
18. Zakaj so pomembni in po čem so znani Justinijan I., Jan III. Sobieski in Fridtjof Nansen?
19. Razložite rimsko upravljanje ozemlja današnje Slovenije.
20. Konec 13. stoletja so se vse bolj uveljavljali Habsburžani. Kako je potekalo združevanje slovenskega ozemlja pod njihovo oblastjo?
21. Kaj veste o vzponu in propadu Celjskih grofov?
22. Razložite reformacijo na Slovenskem in njen pomen za Slovence.
23. V katerem stoletju sta vladala Marija Terezija in Jožef II.? Predstavite njune upravne in šolske reforme z vplivom na Slovence. Katera prva slovenska posvetna drama je bila takrat uprizorjena in po čigavi zaslugi?
24. Leta 1809 je na ozemlju današnje Slovenije nastala nova politična tvorba. Katera in kaj veste o njej?
25. Povzemite značilnosti programa zedinjene Slovenije in taborskega gibanja.
26. Katero bojišče se je odprlo z vstopom Italije v 1. svetovno vojno in kaj je to pomenilo za Slovence? Kateri tuji in kateri slovenski pisatelj sta opisovala dogodke na tem bojišču?
27. Kaj so zahtevali Slovenci na Dunaju leta 1917? Navedite pomembne dogodke leta 1918, ki so povezani s Slovenci ob razpadu Avstro-Ogrske.
28. Razložite državno ureditev Republike Slovenije, državne simbole in organe, ki predstavljajo zakonodajno, izvršilno in sodno oblast v Sloveniji.

TURISTIČNA GEOGRAFIJA S KARTOGRAFIJO

29. Opišite lego in geografski položaj Ljubljane.
30. Opišite lego, geografski položaj, površino in državno ozemlje Slovenije.
31. Katere so pglavitne naravnogeografske značilnosti Alpske Slovenije?
32. Katere so pglavitne družbenogeografske značilnosti Alpske Slovenije?
33. Katere so pglavitne naravnogeografske značilnosti Predalpske Slovenije?

34. Katere so pglavitne družbenogeografske značilnosti Predalpske Slovenije?
35. Katere so pglavitne naravnogeografske značilnosti Dinarske Slovenije?
36. Katere so pglavitne družbenogeografske značilnosti Dinarske Slovenije?
37. Katere so pglavitne naravnogeografske značilnosti Submediteranske (Obmediteranske) Slovenije?
38. Katere so pglavitne družbenogeografske značilnosti Submediteranske (Obmediteranske) Slovenije?
39. Katere so pglavitne naravnogeografske značilnosti Subpanonske (Obpanonske) Slovenije?
40. Katere so pglavitne družbenogeografske značilnosti Subpanonske (Obpanonske) Slovenije?
41. Turistično privlačne naravne znamenitosti v gorskem svetu: Katere oblike, vrste geomorfoloških in hidroloških pojavov so turistično posebej privlačne? Navedite značilne, konkretne primere posameznih oblik.
42. Turistično privlačne naravne znamenitosti v Dinarsko-kraškem svetu: Katere vrste, oblike so turistično posebej privlačne? Navedite značilne, konkretne primere posameznih oblik.
43. Katere oblike rečnega reliefa so za turiste še posebej zanimive? Opišite jih in navedite konkretne primere!
44. Naštejte in opišite nekaj konkretnih oblik ledeniškega reliefa, ki so za turiste še posebej zanimive!
45. Morske obale kot turistično privlačne znamenitosti: Naštejte in opišite tipe obal in navedite konkretne primere!
46. Jezera kot turistično privlačne znamenitosti: Naštejte in opišite jezera glede na nastanek ali posebnost in navedite konkretne primere!
47. Naravna zdravilna sredstva kot turistična dobrina: Katere naravne pokrajinske sestavine imajo zdravilni pomen in so primerne za zdraviliški turizem? Katere bolezni lahko zdravimo oziroma preprečujemo z njihovo pomočjo?
48. Zdraviliški turistični kraji: Katere turistične kraje uvrščamo med zdraviliške? V katerih slovenskih krajih temelji terapija na termalni oziroma termomineralni vodi, v katerih na hladni mineralni vodi?
49. Vinorodne dežele kot turistična območja: Katere vinorodne dežele so v Sloveniji in v katerih okoliših je osredotočena vinska trta? Katera visokokakovostna vina so pomembna za posamezne okoliše in kakšne so njihove značilnosti?
50. Varovanje naravnih pokrajinskih enot: Katera naravovarstvena območja poznate? Naštejte nekaj primerov posameznih zavarovanih področij in predstavite njihove turistične zanimivosti.
51. Triglavski narodni park: Katere ozemlje obsega TNP? Kakšen je pomen parka za turizem? Katere dejavnosti so v parku dovoljene in katere prepovedane?
52. Smeri in oblike turističnih tokov: Iz katerih držav prihaja največ turistov v Slovenijo? Katere so novejšie spremembe preusmerjanja turističnih tokov? Kje in kateri so pglavitni cilji turističnih tokov (prometa)?

OSNOVE POSLOVANJA V TURIZMU IN ORGANIZACIJA IN IZVEDBA SKUPINSKIH POTOVANJ

53. Organizator potovanja mora s potnikom skleniti pogodbo. V čem ga ta pogodba kot organizatorja zavezuje?
54. Organizator potovanja mora ob sklenitvi pogodbe potniku izdati potrdilo. Kaj mora vsebovati to potrdilo?
55. Kakšne storitve mora organizator potovanja nuditi potniku?
56. Katera potrebna obvestila oziroma informacije mora potnik dobiti s strani organizatorja oziroma njegove pooblašene osebe?

57. Kdaj in kaj sme organizator oziroma izvajalec potovanja sporočiti tretji osebi o potniku oziroma udeležencu potovanja?
58. Kakšne so odgovornosti organizatorja potovanja, če ni izpolnil pogodbenih določil in kakšne, če je potnik utrpel škodo s strani organizatorja ali tretje osebe, ki mu je bila storitev zaupana?
59. Kdaj in v kakšni višini lahko potnik zahteva znižanje cene?
60. Kakšne so obveznosti potnika do organizatorja potovanj?
61. Kdaj lahko organizator odstopi s pogodbe in potniku ne izvrši storitev, ki so bile predvidene pred potovanjem?
62. Kdaj so dovoljene spremembe programa potovanja in kakšne so posledice?
63. Zakaj se plačuje turistična taksa in kdo je običajno oproščen plačila turistične takse?
64. Kaj je turistično potovanje in kdo lahko organizira turistična potovanja?
65. Kakšna je vsebinska razlika med izletom, potovanjem in letovanjem?
66. Kaj je gostinska dejavnost in kdo jo lahko opravlja?
67. Katere vrste nastanitvenih gostinskih obratov poznamo in kakšna je bistvena razlika med njimi?
68. Kaj je značilno za restavracijo, gostilno, kavarno, slaščičarno, okrepčevalnico in bar?
69. Kdo lahko opravlja gostinsko dejavnost na kmetijah, izletniških kmetijah, v vinotočih in osmicah in kakšne vrste gostinske dejavnosti lahko opravljajo?
70. Kaj je "meni" in kaj pomenijo "hodi" pri naročanju kosila ali večerje? Kaj je jedilnik, jedilni list, vinski list in cenik pijač?
71. Kaj je turizem in kaj spada pod turistično gospodarstvo?
72. Katere vrste turizma poznamo in kateri so pogoji za razvoj turizma?
73. Katere so značilnosti turistične ponudbe in njeni sestavni deli?
74. Opišite značilnosti turističnega proizvoda.
75. Opišite značilnosti turističnega trga in njegove posebnosti.
76. Kaj je alotmajska pogodba?
77. Kaj mora vsebovati program potovanja? Predloženi program ocenite s strani potnika.
78. Kakšne so naloge turističnega vodenja?
79. Naštejte nekaj osnovnih pravil nastopa pred potniki.
80. Kaj je hišni red nastanitvenega obrata, kje se je možno z njim seznaniti in komu je namenjen?
81. Katere informacije mora turistični vodnik posredovati potnikom na začetku potovanja in med potovanjem?
82. Katere informacije mora turistični vodnik posredovati potnikom na letališčih?
83. Kakšen je odnos turističnega vodnika do delodajalca?
84. Kakšen je odnos turističnega vodnika do potnikov?
85. Kakšen je odnos turističnega vodnika do voznika?

ETNOLOGIJA

86. Zakaj mora turistični vodnik pri svojem delu uporabljati znanja s področja etnoloških raziskav?
87. Katere oblike oziroma načini življenja razkrivajo materialno, socialno in duhovno kulturo in omogočajo vodniku, da osvetli kulturno podobo določenih skupnosti? Naštejte in pojasnite oblike življenja s katerimi etnologija razkriva kulturno podobo etničnih skupin in narodov.
88. Opišite značilnosti materialne kulture in navedite konkretne primere.
89. Opišite značilnosti socialne kulture in navedite konkretne primere.
90. Opišite značilnosti duhovne kulture in navedite konkretne primere.
91. Naštejte in opredelite tipe tradicionalnih kmečkih hiš v Sloveniji.

92. Poleg kmečkega doma so na slovenskem podeželju še druge stavbe in poslopja. Katere in kaj je zanje značilno?
93. Kakšno mora biti časovno, krajevno in družbeno opredeljevanje pojavov, ki jih posredujemo turistom?
94. Kako navajamo primere načina življenja v domovini domačim turistom (navedite primere)?
95. Kako navajamo primere načina življenja v domovini tujim turistom (navedite primere)?
96. Kako navajamo primere načina življenja v tujini domačim turistom (navedite primere)?
97. Kakšno je sodobno pojmovanje dediščine?
98. Opišite razvoj turizma v Sloveniji in dediščino turističnih pojavov.
99. Kako se razlikujeta pojma domača in umetnostna obrt? Navedite temeljne značilnosti razvoja posameznih vrst in njihovo regionalno razširjenost ter njihov vpliv na turistične prireditve.
100. Kaj je spominek? Katere so osnovne vrste spominkov? Za vsako vrsto navedite značilne primere.
101. Naštejte pet reprezentativnih turističnih spominkov Slovenije. Zastopana naj bodo vsa temeljna tematska področja. Razložite njihovo genezo in pomen.
102. Namen turističnih prireditev, temelječih na dediščini: Kaj sestavlja turistično prireditev (vsebinska področja)? Naštejte vsaj pet tradicionalnih turističnih prireditev v Sloveniji, temelječih na dediščini. Katere so najbolj pogoste napake pri njihovem organiziranju in izvedbi?
103. Dediščina kulinarčne, prehranske kulture v Sloveniji: Kruh, močnate jedi, pogače in pecivo in mlečne jedi. Razložite regionalno razširjenost značilnih vrst teh jedi in njihovo funkcijo v preteklosti in sedanjosti ter njihov vpliv na šege in navade.
104. Dediščina kulinarčne, prehranske kulture v Sloveniji: Koline, zelenjavne jedi in pijače. Razložite regionalno razširjenost značilnih vrst teh jedi in pijač in njihovo funkcijo v preteklosti in sedanjosti ter njihov vpliv na šege in navade.
105. Kako je sestavljeno praznično leto sodobne Slovenije in kakšne so njegove korenine?
106. Naštejte in predstavite etnološke spomenike poljubnega kraja in/ali pokrajine.
107. Naštejte tri slovenske prepoznavnosti in jih na kratko predstavite.

PSIHOLOŠKI VIDIKI SKUPINSKIH POTOVANJ

108. Naštejte vsaj tri glavne motive, zaradi katerih potujejo ljudje kot turisti.
109. Ali se turisti na cilju potovanja vedejo enako kot v svojem domačem kraju?
110. Kakšno vedenje lahko pričakujemo s strani skupine turistov na turističnem potovanju v tujem okolju?
111. Zakaj je včasih odnos domačinov v turističnih krajih do turistov neprijazen ali celo sovražen?
112. Zakaj nastopi potovalna slabost (morska bolezen) in kako jo najlažje preprečimo ali ublažimo?
113. Najmanj koliko ur spanja potrebujejo ljudje, da so še dovolj učinkoviti?
114. Kakšno hrano imajo ljudje običajno najraje?
115. Kaj je osebni prostor?
116. Kaj vse je nujno potrebno storiti za uspešno razreševanje navzkrižja, nesporazumov med posamezniki in med skupino in posamezniki?
117. Kako lahko preprečimo neustrezno vedenje oseb med nesrečo (požar, prometna nesreča, potres)?
118. Kako naj bo turistični vodnik/ca oblečen/a, urejen/a?
119. Naštejte vsaj pet osebnostnih lastnosti dobrega turističnega vodnika/ce.
120. Kaj naj turistični vodnik/ca počne med daljšo in enolično dnevno vožnjo na potovanju?
121. Kaj je treba storiti, če pride do prometne nesreče avtobusa?

122. Pokvaril se je avtobus. Kaj storiti (za zaščito potnikov, za izvedbo programa in za pomoč vozniku)?
123. Kaj bi storili, če bi kdo od potnikov stalno zamujal in tako silil skupino v čakanje in zamude?
124. Kaj bi storili, če bi imeli v skupini starejše potnike oziroma invalide, ki ne zmorejo naporov, ki jih zahteva program?
125. Kaj bi storili, če bi se nek potnik s svojimi komentarji stalno vmešaval v vaše razlage?
126. Kaj bi storili, če bi si del potnikov želel ogledati kakšno zanimivost izven predvidene poti, zaradi česar bi odpadel ogled druge, načrtovane zanimivosti?
127. V zgodnjih jutranjih urah pristanete s skupino na letališču Jožeta Pučnika. Naročenega avtobusa za prevoz do Maribora ni. Kaj storite?
128. S skupino ste na potovanju po tujini. Ena od potnic vam sporoči, da so ji ukradli torbico z dokumenti in denarjem. Kaj storite?

UMETNOSTNA ZGODOVINA Z ARHEOLOGIJO

129. Katera so pomembna arheološka obdobja in najdišča v Sloveniji?
130. Katere so značilnosti rimskega tabora – castrum in kakšna je urbanistična shema mesta?
131. Opišite značilnosti centralne arhitekture.
132. Opišite značilnosti kiparstva.
133. Katere so značilne slikarske tehnike in njihove značilnosti?
134. Kaj so vsebine likovnega dela?
135. Kaj so oblike likovnega dela?
136. Kaj je značilno za umetniško kompozicijo?
137. Razložite izraza manierizem in fin-de siècle in njuno pojavljanje v zgodovini.
138. Kaj veste o prazgodovini in značilnostih prazgodovinskih kultur?
139. Navedite trajanje posameznih umetnostno- zgodovinskih slogov.
140. Opišite značilnosti grških stebrih redov.
141. Katere so likovne značilnosti rimske antike?
142. Orišite zgodovinske okoliščine, ki botrujejo razvoju izbranega umetnostno-zgodovinskega sloga (romanika, gotika, renesansa in barok).
143. Opišite temeljne značilnosti romanske bazilike.
144. Opišite temeljne značilnosti gotske cerkve.
145. Naštejte vsaj tri renesančne slikarje in jih na kratko predstavite.
146. V čem se renesančna slika razlikuje od gotske?
147. V čem se baročna arhitektura razlikuje od renesančne?
148. Katere so temeljne značilnosti baročne palače in iluzionizma v baročnem slikarstvu?
149. Opišite značilnosti arhitekture v 19.stoletju.
150. Opišite značilnosti impresionizma in navedite slovenske impresioniste.
151. Opišite značilnosti likovnega ustvarjanja v 20.stoletju.
152. Katera so značilna dela arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani in v ljubljanskem obdobju?

Izpitni odbor